

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. X. Prævidens se impediendum à Confessione reliquo tempore anni,
tenetur nunc confiteri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

præceptum Confessionis favorable cense-
retur.

Ceterum quæ hæcenus diximus de illo,
qui culpabiliter omisit Confessionem hujus
anni, dicenda eidem videntur de eo, qui vel
consilio Confessarii, vel ex justa alioquin cau-
sa, Confessionem suam distulit in sequentem
annum. Quæ enim ratio disparitatis? Porro
dilatatio Confessionis ex consilio Confessarii,
quamvis expressis verbis non concedatur in
cap. *Omnis utriusque sexus*, prout conceditur
dilatatio Communionis Paschalis, equidem in
hac facultate satis videtur illa contenta, cum
dilatatio Communionis potissimum desumatur
ex defectu circa Confessionem.

Et aliunde cum præceptum Confessionis
annuæ, licet determinatio juris divini, equi-
dem verè sit præceptum humanum, haud du-
bium quin ab illo liberet seu excuset impo-
tentia, non solum physica, sed etiam mora-
lis, id est, gravis difficultas judicio prudentis,
attentè gravitate præcepti, & aliis circum-
stantiis, juxta regulas communes aliorum
præceptorum Ecclesiæ, puta audiendi Mis-
sam, jejunandi &c. cum hac tamen differen-
tia, quod hæc obligatio consistendi non ex-
piret cum tempore, ut multi volunt; & ideo
cessante impotentia redeat; obligatio autem
audiendi Missam, & jejunandi &c. expiret cum
tempore, & ideo tempore transacto non re-
deat, etsi redeat potentia.

Sed numquid prævidens se impediendum
reliquo tempore anni, tenetur nunc confiteri?
Respondetur communiter:

CONCLUSIO X.

Prævidens se impediendum à Con-
fessione reliquo tempore anni,
tenetur nunc confiteri.

Ratio est obvia; quia, ut patet ex dictis
concl. 7. in principio, præceptum da-
tum est pro toto anno, & pro qualibet parte
anni; ergo in qualibet parte anni potest adim-
pleri, ergo teneor adimplere in hac parte anni,
si in alia non possum. Veluti qui tenetur audire
Sacrum die Dominica, si non potest audire
horà undecimâ, tenetur prævenire; quoniam
totum tempus antemeridianum datum est pro
adimplentione illius præcepti: suppono autem
quod toto illo tempore maneat subjectus legi;
alioquin si ante meridiem futurus est in loco,
ubi præceptum audiendi Missam non obligat.
Multi putant non debere prævenire, de qua
controversia alibi disputavimus, & ideo hic
superledeo; maximè cum præceptum Confes-
sionis non sit locale, sed personale, quod inhæ-
ret personæ ubicumque fuerit.

Si dixeris; qui prævidet se impediendum in
die Dominica ab auditione Sacri, non tenetur
audire sacrum die Sabbathi, & qui prævidet se
impediendum à jejuniis die Sabbathi, non
tenetur jejunare die Veneris. Disparitas est
manifesta; quia obligatio audiendi Missam,
aut jejunandi, non incipit usque ad diem præ-
fixum, adeò ut tamen prævenire, minimè
satisfacerem meæ obligationi; at verò obliga-
tio consistendi incipit à primo die anni, & du-
rat usque ad diem ultimum; non quòd urgeat
pro primo die, si alio die possum & velim con-
fiteri; sed quòd possum primo die satisfacere si
velim, ac proinde debeo, si video, quòd aliis
diebus non potero.

Simile cernitur in præcepto annuæ Com-
munionis si detur, & præcepto Communionis
Paschalis; nam; ut docuimus disp. 4. sect. 9.
concl. 2. prævidens impedimentum, debet
prævenire Communionem annuam, secus
Paschalem; cum enim posterior obligatio non
incipiat nisi tempore Paschæ, non possum
satisfacere alio tempore, ac proinde non teneor
prævenire; at verò prior obligatio incipit à
principio anni; & durat usque in finem; &
ideo teneor prævenire, cum omni horâ possum
illi satisfacere. Vide dicta loco citato, ubi
etiam examinatur aliud simile; scilicet obli-
gatio perfolvendi Horas Canonicas, sub mor-
tali quidem hac vel illa die, sub veniali autem,
ut Multi volunt, distinctis horis diei.

Hoc solum hic noto, præceptum recitandi
Officium divinum hæc vel illâ horâ diei, non
esse omnino absolutum, sed quasi conditiona-
tum, nisi scilicet occurrat rationabilis causa
aliter faciendi. Unde sicut qui prævenit horam
statutam diei, satisfacit omnimodò suæ obli-
gationi, ita etiam qui postponit, & ideo teneor
prævenire, & postponere. At verò præ-
ceptum recitandi Officium divinum hoc die,
omnino absolutum est, & ideo quicumque
existente causâ, nec tenetur prævenire, nec
postponere.

Quid dicam de præcepto Confessionis an-
nuæ? Non teneor prævenire tempus anni,
quia præveniendo non possum satisfacere;
teneor autem Confessionem postponere, quia
possum satisfacere præcepto negativo (si da-
tur) ulterius non differendi Confessionem.
Teneor etiam hoc die confiteri, si prævideam
reliquis diebus impedimentum, quia hoc die
possum satisfacere.

Perinde autem est sive impedimentum præ-
visum sit voluntarium, sive non; nam eadem
ratio utrobique militat. Hinc si prævideo
absentiam Prælati pro reliquo tempore, te-
neor hoc die confiteri, si habeo peccata re-
servata, à quibus ipse solus potest absolvere.
Etenim teneor confiteri omnia peccata com-
missa hoc anno usque ad horam istam, quâ
instituitur Confessio; ergo teneor peccata re-
servata

161.
Objectio.

Solvitur.

162.
Disparitas
inter præ-
ceptum re-
citandi Ho-
ras hie ho-
ris, & hoc
die.

163.
Perinde est
sive impe-
dimentum
prævisum sit
volunta-
rium, sive
non.

servata commissa ante illam horam confiteri quantum commodè possim; sed nunc commode possim confiteri; ergo teneor.

164. Excusatus à Communionem, non hoc ipso est liber à Confessione.

Atque hic fit finis hujus Conclusionis & Sectionis, eo semper salvo, quòd excusatus à Communionem, non hoc ipso fit liber à Confessione; quia nimirum præceptum Confessionis distinguitur à præcepto Communionis; ut patet ex verbis legis suprà allegatis: *Omnia sua solus peccata saltem semel in anno fideliter confiteatur proprio Sacerdoti.* Ecce præceptum Confessionis. Sequitur præceptum Communionis: *Suscipiens reverenter ad minus in Pascha Eucharistia Sacramentum.*

Conc. Trident.

Et hinc Concilium Trident. sess. 13. can. 9. solius meminit præcepti Communionis dicens: *Si quis negaverit, omnes & singulos Christi fideles utriusque sexus, cum ad annos discretionis pervenerint, teneri singulis annis, saltem in Paschate, ad communicandum, iuxta præceptum S. Matris Ecclesie; anathema sit.*

Porro sess. 14. can. 8. tantum meminit præcepti Confessionis dicens: *Si quis dixerit, Confessionem omnium peccatorum, qualem Ecclesia servat, esse impossibilem. . . . aut ad eam non teneri omnes & singulos utriusque sexus Christi fide-*

les, iuxta magis Concilii Lateranensis constitutionem, semel in anno . . . anathema sit.

Enimverò hic est sensus communis fidelium, qui putant se obligatos ad Confessionem; est propter impedimentum aliquod nequeant communicare. Finis quoque præcepti id non obscure indicat, finis, inquam, putà, ne diutius differatur Confessio, & ut impleatur præceptum divinum Confessionis, quod absque dubio distinguitur à præcepto divini Communionis. Unde communitate sententia est, ut suprà vidimus, pueros citius obligari ad Confessionem, quàm ad Communionem.

Sed dicit aliquis; video obligationem huius præcepti, video distinctionem; nihilominus adhuc ignoro, quid significent hæc duo verba Concilii Lateran. *Solus, & Fideliter.* Respondeo; *ly Solus* significat Confessionem secretam; *ly Fideliter*, idem est, quòd absque mendacio; vel etiam integrè, hoc est, omnia peccata, tamen occultissima, & merè interna, quoad speciem & numerum. Quæ duo ut melius intelligantur, & observentur, instituitur

SECTIO SEPTIMA.

De Qualitate Confessionis Sacramentalis.

1. Sexdecim qualitates Confessionis sacramentalis.

Nonnulli enumerant sexdecim conditiones seu qualitates Confessionis Sacramentalis, his versibus contentas:

Sit simplex, humilis Confessio, pura, fidelis, Atque frequens, nuda, discreta, libens, verecunda, Integra, secreta, lacrymabilis, accelerata, Fortis, & accensans, & si parère parata.

Ex quibus conditionibus seu qualitatibus, quædam sunt de necessitate Sacramenti; aliæ spectant, vel ad majorem reverentiam, vel ad majorem fructum ex Confessione percipiendum. Non est autem propositi nostri, omnes sigillatim hæc Sectione explicare; sed illis relictis, de quibus nihil aut parùm notandum occurrit, quod vel in superioribus non est dictum, vel infrà propriis locis non dicitur; quæro primò, an Confessio secreta sit de necessitate Sacramenti, aut saltem præcepti divini, vel Ecclesiastici? Responso erit

CONCLUSIO I.

Confessio sit secreta, licet publica, aut per interpretem sufficiat ad valorem Sacramenti, & aliquando sit licita.

Secreta Confessio hæc vocatur, quæ fit sine ullo teste à penitente coram solo Sacerdote: unde & auricularis dicta; de qua scriptum habemus in Concilio Trid. sess. 14. c. 5. *Ceterum quo ad modum confitendi secreti, apud solum Sacerdotem, estis Christi non venietis, qui aliquis in vindictam suorum scelerum, & sui humilitationem, cum ob aliorum exemplum, tunc ob Ecclesie offensæ adificationem, delicta sua publice confiteri possit: non est tamen hoc divini præcepti mandatum, nec satis consultè humanà aliqum lege præcipitur, ut delicta, præsertim secreta, publicè essent Confessione aperienda.* Unde cum à sanctissimis & antiquissimis Patribus, magno unanimi consensu, secreta Confessio Sacramentalis, quæ ab initio Ecclesie sancta usa fuit, & modo etiam servata fuerit semper commendata; manifestè respicitur